

Katariina Kuhanen

20.12.2019

VN/3327/2019

VN/3327/2019-PLM-22

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö VN/3327/2019

PLM lausunto; Luonnos hallituksen esitykseksi turvallisuusselvityslain muuttamisesta

Oikeusministeriö on 14.11.2019 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi turvallisuusselvityslain muuttamisesta.

Puolustusministeriö katsoo, että uudistus on lähtökohtaisesti kannattava ottaen huomioon yhteiskunnallisten muutosten tuoma tarve ennalta ehkäistä turvallisuusuhkia ilmailussa.

Nuhteettomuusseurantaan ehdotetut muutokset (51 § ja 52 §)

Puolustusministeriö toteaa, että ehdotettu 51 §:n 1 momentin uusi säännös rikostiedustelutietojen ja suojelupoliisin tiedustelutietojen käyttämisestä nuhteettomuuden ja luotettavuuden seurannassa silloin, kun alkuperäinen perusmuotoinen henkilöturvallisuusselvitys on tehty 19 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella lentoaseman turvavalvontatoimenpiteistä vastaavien ja niitä toteuttavien henkilöiden taustan tarkistamiseksi, olisi perusteltua koskea myös laajoja turvallisuusselvityksiä.

Esityksen mukainen nuhteettomuusseurannan rajausta johtaisi hyvin erikoiseen tilanteeseen, jossa tietyn tehtävän perusteella laaditut perusmuotoiset selvitykset ovat kattavamman seurannan piirissä kuin laajat turvallisuusselvitykset.

Esityksen vaikutukset toimintaan

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota, että uudistus tulee lisäämään työmäärää pääesikunnan turvallisuusselvityksiä käsittelevässä yksikössä, mikä tulee ottaa huomioon uudistuksen taloudellisissa vaikutuksissa.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan ehdotus lisäisi merkittävästi henkilöturvallisuusselvitysten määrää. Liikenne- ja viestintäviraston arvion mukaan 15 000–20 000 aiemmin suppeana tehtyä siviili-ilmailuun liittyvää henkilöturvallisuusselvitystä tulisi niitä uusittaessa tehdä perusmuotoisena. Lisäksi ehdotettu 21 §:n 4 a kohta tulee luultavasti lisäämään suppeiden henkilöturvallisuusselvitysten määrää.

Turvallisuusselvityslain 25 §:n mukaan perusmuotoisessa henkilöturvallisuusselvityksessä voidaan käyttää pääesikunnan turvallisuustietorekisterin ja sotilasoikeudenhoitorekisterin tietoja. Lain 30 §:n mukaan suppean henkilöturvallisuusselvityksen laadinnassa käytetään pääesikunnan sotilasoikeudenhoitorekisterin tietoja.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Katariina Kuhanen

20.12.2019

VN/3327/2019

VN/3327/2019-PLM-22

Pääesikunnan mukaan käytännössä jokainen suojelupoliisin laatima henkilöturvallisuusselvitys edellyttää manuaalista käsittelyä turvallisuusselvityksiä käsittelevässä yksikössä. Käsittely sisältää vähintään henkilötunnuksen syöttämisen tarkastettavaan järjestelmään ja kyselyn merkitsemisen valmiiksi. Mikäli rekistereistä löytyy tietoa, on sen merkittävyys arvioitava ja tarvittaessa ilmoitettava suojelupoliisille. Pääesikunnan arvion mukaan uudistus aiheuttaa pääesikunnan tiedusteluosaston turvallisuusselvitysyksikössä kahden henkilötövuoden lisäresurssitarpeen.

Muut kommentit

Puolustusministeriö kiinnittää myös huomiota siihen, että ehdotus lisäisi yhden tehtäväjoukon osalta merkittävästi turvallisuusselvitysten määriä ja jatkossa ilmailuala pelkästään edustaisi hyvin suurta osaa kaikista tehtävistä turvallisuusselvityksistä. Tällä voi olla merkitystä, kun vuoden 2015 alusta voimaan tulleen turvallisuusselvityslain toimivuutta aikanaan arvioidaan.

Turvallisuusselvityslain muuttaminen ilmailutoiminnan turvaamiseksi ja komission täytäntöönpanoasetuksen vaatimusten täyttämiseksi on varmasti perusteltua, mutta hyvin pistemäinen tapa kehittää turvallisuusselvitysmenettelyä. Aikataulun takia ei ilmeisesti ole ollut mahdollisuuksia tarkastella muutostarpeita laajemmin. Ilmailu on tärkeä, mutta vain yksi yhteiskunnan turvallisuuden kannalta kriittinen toiminto. Vastaavalla tavalla olisi voinut tarkastella esimerkiksi energiatuotantoa ja erityisesti ydinlaitosten turvallisuutta, jonka varmistamiseksi nykyisin tehdään pääsääntöisesti suppeat turvallisuusselvitykset.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Sähköisen allekirjoituksen voi varmentaa puolustusministeriön kirjaamosta.

Yksikön johtajan sijainen
Vanhempi hallitussihteeri

Minnamaria Nurminen

Esittelijä

Katariina Kuhanen

Jakelu Oikeusministeriö

Tiedoksi PLM Puolustusministeriö, Jukka Juusti
PLM HO Hallintopoliittinen osasto, Teemu Penttilä
PLM HO Turvallisuusyksikkö
Pääesikunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi